

USNESENÍ

Okresní soud v Lounech rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Jarmilou Nezbedovou, jako samosoudkyní v právní věci péče o

umístěnou: Ing. G. K., narozená ,
bytem ,
t.č. v zařízení Domova pro seniory a pečovatelskou službu v -

o vyslovení nepřipustnosti držení v zařízení sociálních služeb

takto:

- I. Soud vyslovuje souhlas s umístěním Ing. G. K., narozené ,
v zařízení sociálních služeb.
- II. Státu se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Domov pro seniory a pečovatelskou službu v Žatci oznámil soudu, že umístěná Ing. G. K., která je v zařízení umístěna, dlouhodobě a opakovaně projevuje přání odejít domů, a proto považuje její projev za vážně míněný nesouhlas s pobytem v zařízení.
2. Soud usnesením ze dne 2. 8. 2019, č.j. 8 L 31/2019 – 3 zahájil řízení o vyslovení nepřipustnosti držení umístěné v zařízení sociálních služeb.
3. Z obsahu podání Domova pro seniory a pečovatelskou službu v Žatci, z vyjádření sociálního zařízení a z výpovědi umístěné jako účastníku řízení, ze zprávy MUDr. Hany Henrychové, z psychiatrické ambulance Nemocnice Žatec, z výpisu z katastru nemovitostí, ze zprávy Města Žatec a ze zprávy Úřadu práce ČR, Krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Žatec, z fotokopie smlouvy o poskytnutí služeb sociální péče v Domově se zvláštním režimem ze dne 20.8.2018, uzavřené mezi Domovem pro seniory a pečovatelskou službou v Žatci a umístěnou, z fotokopie plné moci, kterou umístěná udělila synovi Ing. Aleši K., ze záznamů Domova pro seniory a pečovatelskou službu v Žatci o péči o umístěnou a z výpovědí svědků Dagmar K., Jarmily K., Ireny L., Jarmily V., Jitky K., Zlaty Š., Venuše Š., Dany A., Jany H. a Ivany J. má soud za zjištěné, že Ing. G. K. je umístěna v sociálním zařízení Domova pro seniory a pečovatelskou službu v Žatci v oddělení se zvláštním režimem od 20.8.2018, neboť trpí těžkou demencí a během posledních dvou let došlo k výrazné progresi smyslového deficitu. Aktuálně bylo zjištěno, že se neorientuje časem, místem a situací, její tempo je výrazně zpomalené, vyjadřuje se většinou jednoslovně, občas nepřiměřeně, porozumí jen jednoduchým dotazům, které je nutné opakovat. Není schopna sledovat a porozumět běžné konverzaci, její řečové funkce jsou ochuzené, stejně tak i myšlení, významně deficitní jsou funkce paměťové. Umístěná není schopna náhledu na své onemocnění, je pasivní, má potíže se čtením, psaním, je narušena její prostorová orientace, není schopna zvládat komplexní činnosti, bez dopomoci osobní hygienu, obléknout se. Nají se, ale je potřeba dohlédnout, dokáže se pohybovat po oddělení, občas je zcela

dezorientovaná, nezvládne být sama mimo Domov, není schopna hospodařit s finančními prostředky, řešit svůj zdravotní stav, potřebuje pomoc a kontrolu nad veškerými sebeobslužnými aktivitami. V rámci demence se u umístěné vyskytují negativní projevy v chování, které vyplývají z neporozumění reality a z poruchy úsudku, ze špatné identifikace slyšeného, viděného. Jedná se o různé obranné reakce, nedůvěřivost, útky mimo oddělení, špatně snáší jakékoliv změny v pravidelném režimu. V rámci zařízení je klidná, spolupracuje s ošetřovatelkami při výkonu rutinních denních činností, chodí s doprovodem na vycházky. Aktuálně je medikace přiměřená a není třeba přistupovat k navyšování neklidových léků. Dle závěrů psychiatra pobyt umístěné na oddělení zvláštního režimu je z hlediska psychiatrického plně indikovaný a není jiná možnost zajištění celodenní péče, než na specializovaném oddělení pro pacienty s onemocněním středně těžké a těžké demence. Umístěná ve své postupně složené výpovědi uvedla, že jí vadí, že je tady uvázaná, když jde do spodního patra, musí mít potvrzení, bylo by přijatelnější přestěhovat se jinam. Bydlí v [REDAKCE]. Má švagrovou Janu H[REDAKCE], která ji navštěvuje, domů chce proto, že je na domov zvyklá. Ještě dneska si přeje jít domů, nemá potíže, cítí se blbě.

4. Umístěná uzavřela dne 20.8.2018 se sociálním zařízením smlouvu o poskytování sociálních služeb, kterou vlastnoručně podepsala, v přítomnosti svého syna. Toho zmocnila zastupovat ji při veškerých jednáních s Domovem pro seniory a pečovatelskou službu v Žatci ve věci podpisu veškerých písemností, které souvisí s přijetím a pobytem umístěné v zařízení, včetně nakládání s finančními prostředky na jejím osobním kontě, vedeném na depozitním účtu poskytovatele. Sociální zařízení se synem spolupracuje, informuje jej o veškerých postupech a komunikuje s ním. Po dobu pobytu umístěné v zařízení nebylo třeba použít žádných zklidňujících nebo omezujících prostředků, nebo postupů, ale v průběhu pobytu byla měněna medikace v důsledku vývoje onemocnění, které se obecně projevuje neklidem. Ze záznamů o péči v době od 1.8.2018 do 30.9.2018 vyplývá, že vždy po návštěvě syna nebo manžela se u umístěné projevoval neklid a nervozita. Dne 30.8.2018 po obědě se umístěná dožalovala odchodu domů, stála u dveří a snažila se vymáčet kód, který jí předešlý den sdělil manžel při odchodu domů. Dne 31.8.2018 se snažila otevřít okno dokořán, bylo vyvrácené z pantů a následující den 1.9.2018 při odchodu syna a manžela byla velmi rozrušená, plakala, nechtěla je pustit, nechtěla zůstat v zařízení. Vícekrát se stalo, že se oblékla do kabátu, vzala si kabelku a snažila se najít jakýkoliv východ, říkala, že chce domů. Pokud si ji rodina brala domů na návštěvy, bývaly stavy po návratu umístěné horší a trvalo i dva dny, než se zklidnila. Nyní je situace lepší, neboť rodina omezila pobyt umístěné v domácím prostředí. Pečovatelky řeší stavy umístěné tím, že se snaží odvést její pozornost, povídají si s ní, uvaří jí kávu.
5. Umístěná pochází z [REDAKCE], kde vlastní rodinný dům se zahradou a na toto prostředí je hodně fixovaná. Je přihlášena k trvalému bydlišti na adrese [REDAKCE], jedná se o byt 3+1, kde nyní probíhá rekonstrukce a je zajištěna starobním důchodem ve výši 14 000 Kč měsíčně, kromě toho je zajištěna příspěvkem na péči ve IV. stupni závislosti, který činí 19 200 Kč měsíčně. U umístěné byla diagnostikována Parkinsonova choroba a stařecká demence, jejím praktickým lékařem je MUDr. Beneš, Žatec a je v péči psychiatra MUDr. Hany Henrychové v Žatci, dále v péči neurologa MUDr. Rota v Praze. Manžel umístěné se nyní zdržuje na chalupě ve [REDAKCE] a rodina nyní navštěvuje umístěnou 1x až 2x do týdne, návštěvy provádí společně syn s otcem, občas s vnukem. Syn umístěné sdělil pro účely sociálního šetření vedeného Městem Žatec, že umístěná poznává jen občas, často jí není rozumět, někdy na ně mluví německy. Někdy syna považuje za svého manžela. Syn sdělil, že jim matka z oddělení utíká, je cílá a aktivní, umí přelézt zábradlí, neustále hledá „skulinky“ jak se dostat ven. Velmi ráda zahradničí dříve, v rámci návštěv ve [REDAKCE], celý den pracovala na zahradě, ale chyběl jí režim, který je z hlediska jejího zdravotního stavu velmi důležitý. Sociální zařízení se proto s rodinou dohodlo, že návštěvy mimo sociální zařízení probíhat nebudou. Umístěná se z návštěv vracela velmi „rozhozená“ a trvalo několik dní, než

se opět adaptovala. V současné době chodí s pečovatelkami zahradničit do Klášterní zahrady v Žatci. Umístěná vyžaduje péči 24 hodin denně, neboť není orientovaná časem, místem, neumí říct, kde se nachází, často prosí, že chce domů, padá, proto musí chodit s doprovodem nebo s hůlkou. Dle vyjádření syna pokud si občas vzali matku domů na návštěvu, nebo na chatu, doma začala ihned uklízet, například ponožkou utírala prach, nebo vylezla na stůl a začala sundávat záclony, potom spadla a rodina nebyla schopna ji uhlídat. Manžel umístěné její diagnózu nechápe, domnívá se, že umístěná se tak chová schválně, napomíná ji a nadává jí za to. Na přelomu let 2017 až 2018 se s žádostí o pomoc obrátila na odbor sociálních věcí sousedka, paní S [REDAKCE], která sdělila, že umístěná o Vánocích 2016 založila v domácnosti oheň, manžel nebyl doma a dále uvedla, že umístěná chodí po domě, houká jako sova, nadává na okolí, běhá po domě nahá, nebo ve spodním prádle. Obyvatelé panelového domu mají o sousedku obavy, často slyšeli rány o podlahu i nadávání manžela, aby vstala. V rodině bylo tehdy provedeno sociální šetření, rodina nejprve odmítala jakoukoliv pomoc, manžel sdělil, že manželku nikam neumístí, protože si v mládí slíbili, že zestárnou spolu. Pomoc pečovatelky odmítli, neustále řešili, kolik co stojí. Syn manželů zmínil, že v minulosti rodina pečovatelku měla, ale „otec s ní vyrazil dveře“. Dokud byla umístěná v rodině, rodina nedokázala udržet její denní režim, velmi nepravidelně spala, v noci často ponocovala, záchvatově uklízela, bloudila po bytě, křičela, neužívala léky, tak jak měla. Přibývaly sousedské spory, z důvodu rušení klidu v domě, proto si syn rodiče na víkendy bral k sobě domů, aby si sousedé odpočinuli. Situace byla i pro něj velmi náročná. V únoru 2018 sousedka opět sdělila, že situace v domě je neúnosná, v domě se nedá s umístěnou a jejím manželem žít a žádala, aby „si klientku naložili a odvezli si ji na psychiatrii“. V nedávné době viděla umístěnou běhat kolem panelového domu velmi zmatenou, proto šla za manželem umístěné, který jí sdělil, že manželku vyhodil z bytu, protože ho naštvála a odmítal pro ni jít ven, později viděla, že ji vzal domů až za několik hodin.

6. Podle § 91b odst. 1 zák. č. 108/2006 Sb., ve znění zák. č. 189/2016 Sb., v případě, kdy osoba, která není schopna vypovědět smlouvu o poskytování pobytové sociální služby, projeví vážně míněný nesouhlas s poskytováním pobytové sociální služby, je poskytovatel sociální služby povinen oznámit tuto skutečnost ve lhůtě 24 hodin soudu, v jehož obvodu je zařízení sociálních služeb, ve kterém se tato osoba nachází.
7. Podle § 84a odst. 1 zák. č. 292/2013 Sb., v případě, že poskytovatel pobytové sociální služby neučiní oznámení podle zákona upravujícího sociální služby, jsou umístěný člověk nebo jeho zákonný zástupce oprávněni podat návrh na zahájení řízení.
8. Podle § 84a odst. 2 zák. č. 292/2013 Sb., soud je povinen věc projednat a rozhodnout nejpozději do 45 dnů ode dne zahájení řízení.
9. Podle § 84a odst. 3 zák. č. 292/2013 Sb., dospěje-li soud k závěru, že nejsou splněny podmínky poskytování pobytové sociální služby bez souhlasu podle jiného právního předpisu, rozhodne o nepřipustnosti dalšího držení člověka v zařízení pobytové sociální služby.
10. Na základě shora uvedených skutkových okolností dospěl soud k závěru, že držení umístěné v zařízení sociálních služeb je přípustné. Umístěná uzavřela se sociálním zařízením smlouvu o poskytování sociální služby a byla umístěna na oddělení se zvláštním režimem, neboť trpí těžkou demencí a během posledních dvou let u ní došlo k výrazné progresi smyslového deficitu. Od začátku pobytu v zařízení projevovala nesouhlas s pobytem a zejména po návštěvách syna a manžela si vícekrát oblékla kabát, vzala si kabelku a snažila se najít východ, říkala, že chce domů. Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu je člověkem, který není schopen vypovědět smlouvu o poskytování služby. Její syn, Ing. Aleš K [REDAKCE], který byl

dne 17.8.2018 zmocněn umístěnou, aby jejím jménem vedl veškerá jednání se sociálním zařízením, která souvisí s jejím přijetím a pobytem v zařízení, nepřipustnost držení umístěné v zařízení nenamítá. V rámci sociálního šetření provedeného Městským úřadem v Žatci, uvedl, že pokud byla umístěná v domácím prostředí, nebylo již v možnostech rodiny zabezpečit dohled a celodenní režim, který je pro umístěnou nezbytný. Manžel umístěné její diagnózu nechápal, nadával jí, umístěná byla viděna nahá nebo ve spodním prádle v prostorách panelového domu, kde bydlí, po domě bloudila, houkala jako sova, nadávala. V době nepřítomnosti manžela založila v bytě požár, ponocovala a přibývaly sousedské spory v souvislosti s rušením klidu v domě, neboť křičela, sousedé často slyšeli rány o podlahu, nadávání manžela, v jednom případě, kdy byla umístěná viděna, jak běhá zmateně kolem domu, bylo zjištěno, že ji manžel z bytu vyhodil, protože ho naštvla, odmítal pro ni jít ven a domů ji vzal až za několik hodin. Za tohoto stavu, kdy se i v podmínkách sociálního zařízení vyskytují negativní projevy chování, neboť vzhledem k onemocnění umístěná již nerozumí realitě, špatně identifikuje slyšené i viděné a má poruchy úsudku, špatně snáší jakékoliv změny v pravidelném režimu, lze učinit závěr, že je nadále nutný profesionální přístup a specializovaná péče na oddělení se zvláštním režimem. Jak vyplývá ze závěru ošetřujícího psychiatra, je pobyt umístěné na oddělení zvláštního režimu Domova pro seniory a pečovatelskou službu v Žatci plně indikovaný. Soud veden těmito skutečnostmi dospěl k přesvědčení, že další držení umístěné v sociálním zařízení je přípustné a je v jejím zájmu, neboť v opačném případě by mohlo být ohroženo nejen její zdraví, ale v krajním případě i život. Soud veden tímto závěrem vyslovil souhlas s umístěním Ing. G. K. v zařízení sociálních služeb, kterým je Domov pro seniory a pečovatelskou službu se sídlem v Žatci.

11. V řízení byla jmenována umístěné opatrovnice z řad advokátů a náklady spojené se zastoupením budou zaplacený ze státního rozpočtu. Soud proto o nákladech řízení státu rozhodl důsledně, dle ustanovení § 74 zák. č. 292/2013 Sb., podle kterého náklady řízení platí stát a důvody pro jiné rozhodnutí shledány nebyly.
12. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, podle jeho výsledku, neboť okolností případu přiznání náhrady nákladů řízení neodůvodňují (§ 23 zák. č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Lounech.

Louny 29. srpna 2019

JUDr. Jarmila Nezbedová v.r.
samosoudkyně

Toto rozhodnutí ze dne 29. srpna 2019 nabylo právní moci dne 19. září 2019. Připojení doložky právní moci provedla O. Šánová dne 12. března 2020.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Lucie Boučková